

Demensplanens tiltaks- og handlingsdel.

Tiltakene bygger på den kunnskap vi har om best mulig demensomsorg, og de føringer som er gitt av sentrale myndigheter. Dette er de tiltakene som må til for å nå de målene som er satt for hvert kapittel. Tiltakene dekker hele planperioden 2020-2025.

Handlingsdelen av Demensplanen skal evalueres årlig. Demenskoordinator sammen med helse og omsorgssjef er ansvarlig for at evaluering gjennomføres.

Kapittel 1: Innledning	
Mål:	
Når Demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:	
• Personsentrert omsorg være implementert i alle avdelinger i helse og omsorg	
Sak	Tiltak
Personsentrert omsorg	• Innføring av systematisk miljøarbeid
Spisskompetanse	• Vurdere å ha en ansatt i kommunen med Marte Meo-utdanning • Vurdere å ha en ansatt i kommunen med TID- utdanning

Kapittel 2: Forebyggende tiltak	
Mål:	
Når Demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:	
• Informasjon om alle tilbud være lett tilgjengelig i ulike format • Alle med kjent demenssykdom få vurdert ernæringsstatus og forebyggt underernæring/ ha ei ernæringsplan • Alle med kjent demenssykdom få kartlagt og brukt sine ressurser • Vi ha innført Demensvennlig samfunn • Det være etablert gode samarbeidsformer med frivillige lag og organisasjoner	
Sak	Tiltak
Folkeopplysning	• Kommunens hjemmeside • Media • Brosjyrer
Ernæring	• Ernæringskartlegging/ ernæringsstatus • Matglede – kurs • Samspising – Spisevenn • Måltidsfellesskap

Samarbeid med frivillige	• Inngå avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen vedrørende «Demensvennlig samfunn» • Gjennomføre kurs vedrørende demensvennlig samfunn til handelsstanden, drosjer, frivillige lag og foreninger • Videreføre Aktivitetsvenn • Matgledekurs for aktivitetsvenner, pårørende, frivillige, ansatte
Frivilligkoordinator	• Koordinere frivillig arbeid innen helse- og omsorg (i kombinasjon med kultur?)

Kapittel 3: Lavterskeltilbud

Mål:

Når Demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Det finnes et lavterskeltilbud som passer for de fleste
- Det være etablert Hukommelsesteam
- Vi ha demenskoordinator i 100%stilling

Sak	Tiltak
Videreføre etablerte lavterskeltilbud i regi av Friskliv og mestring	• Sterk og stødig • Møteplassen (prosjekt til 2021, bør videreføres og evt utvikles til to dager/ dagaktivitetstilbud for eldre) • Aktiv på dagtid/ turgruppe • Pårørendeskole til pårørende til personer med demens • Samtalegruppe etter pårørendeskole • Mestringstreff • Selvhjelpsgrupper • Opplæring av veiledere til pårørendekurs • Bra mat kurs – tilpasset
Etablere nye lavterskeltilbud	• Demenscafe • Forebyggende hjemmebesøk • Hverdagsrehabilitering • Brukerskole • Kognitiv trening (jfr Aldring og helse) • Fallforebyggende trening
Demenskoordinator	• Styrke eksisterende ressurs på 50% • Etablere samhandlingsrutiner mellom alle tjenester • Konkretisere demenskoordinators funksjon mot alle avdelinger
Hukommelsesteam	• Hukommelsesteam etableres • Etablere samhandlingsrutiner mellom alle tjenester

Kapittel 4: Diagnostisering og oppfølging etter diagnose

Mål:

Når Demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Tjenestene har etablert gode samhandlingsrutiner mht. utredning og oppfølging av personer med demens

Sak	Tiltak
Diagnostisering	• Implementere Helsedirektoratets utredningsverktøy i kommunehelsetjenesten • Utarbeide og implementere rutiner for samhandling mellom fastlege, hukommelsesteam/demenskoordinator og hjemmebasert helse og omsorg, med tanke på observasjon, kartlegging og innhenting av informasjon fram mot diagnose • Videreføre samarbeidsavtalen med Spesialisthelsetjenesten
Oppfølging etter diagnose	• Implementere Helsedirektoratets oppfølgingsverktøy i kommunehelsetjenesten • Utarbeide og implementere rutiner for samhandling mellom fastlege, hukommelsesteam/demenskoordinator og hjemmebasert helse og omsorg, med tanke på observasjon, kartlegging og innhenting av informasjon • Utarbeide og implementere rutiner for oppfølging av pasienter med demens i kommunehelsetjenesten • Tilby palliativ plan/individuell plan • «Hva er viktig for deg?». Utarbeide rutine for bruker og pårørendeinvolvering på tidlig tidspunkt • Utarbeide rutine for samhandling mellom hukommelsesteamet og hjemmebaserte tjenester • Videreføre samarbeidsavtalen med Spesialisthelsetjenesten

Kapittel 5: Velferdsteknologi

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Velferdsteknologiske løsninger bidra til å skape en tryggere og enklere hverdag for både brukere, pårørende og omsorgspersonell.
- Velferdsteknologiske løsninger bidra til økt mestring i hverdagen

Sak	Tiltak
Velferdsteknologi i hjemmet	• Aktuell teknologi: ○ Lokaliserings- og sporingsteknologi (GPS) ○ Sortorteknologi/ digitalt tilsyn ○ Legemiddelhåndtering ○ Hukommelses/ organiseringshjelpemidler

Velferdsteknologi i institusjon	• Ta i bruk funksjoner i pasientvarslingsanlegget ut fra individuelle behov
Organisering og implementering	• Informasjon om velferdsteknologi til brukere, pårørende, frivillige lag og organisasjoner, kommunale råd og utvalg • Utarbeide og følge opp Handlingsplan for innføring av velferdsteknologi for 2020 • Etablere og følge gjeldende rutiner for behovskartlegging, opplæring og oppfølging/evaluering av velferdsteknologi til personer med demens • Velferdsteknologiske løsninger skal være det første som blir vurdert

Kapittel 6: Hjemmebaserte tjenester

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Ansatte i tjenesten ha fått kompetanse på avdekking av tegn på kognitiv svikt
- Ansatte i tjenesten ha kompetanse på tillitsskapende arbeid for å forebygge/unngå bruk av tvang og makt
- Tjenester til personer med demens organiseres ut fra prinsippet om kontinuitet
- Det være en ressursperson for demens i hver sone

Sak	Tiltak
Utredning	• Utarbeide og ta i bruk rutine ved mistanke om demens • Dokumentasjonsrutiner • Benytte verktøy for kartlegging av tegn på demens • Kartlegging av utvikling av demenssykdommen
Organisering	• Vurdere arbeidslagsmodellen • Kontinuitet i tjenesten • Timebaserte vedtak • Tiltakspakke demens • Ressursperson i hver sone • Bidra til at rett person får rett tilbud om tjenester/tilbud lavt i omsorgstrappa

Kapittel 7: Dagaktivitetstilbud

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- En kunne tilby differensierte dagtilbud ut fra behov, interesser og funksjonsnivå

Sak	Tiltak
Fleksibel åpningstid	• Tilpasse åpningstiden til brukernes behov, kartlegging og evaluering av eksisterende åpningstider
Fleksibel organisering	• Vurdere mer differensierte tilbud ut fra den enkeltes behov, flere lokaler? • Ambulerende tilbud • Etablere gode samarbeidsrutiner mellom avdelingene, også opp mot LTP
Dagaktivitetstilbud for yngre personer med demens	• Individuell vurdering, tilbud ut fra behov, interesser og funksjonsnivå
Grønn omsorg/Inn på tunet	• Tilskudd fra fylkeskommunen • Kontakt med bondeorganisasjonene
Aktiviteter/behandling	• Hukommelsesstimulerende terapi • Kognitiv trening • Det gode måltid – kompetanse, dokumentasjon, kartlegging

Kapittel 8: Døgnbaserte tjenester

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Personer med demens kunne tilbys botilbud tilpasset den enkeltes behov for trygghet og bistand
- Tjenesten som blir tilbudt være på et høyt faglig nivå

Sak	Tiltak
Opphold av kortere varighet	• Økt kompetanse på demens • Rutiner og verktøy for utredning av kognitiv svikt • Bedre beskrivelse av formål med opphold (KE) • Bedre tilrettelegging i avd for personer på dag/kveld-opphold

	• Utvikle fleksible løsninger hele døgnet
Dagplass	• I regi av avl.-avdelingen
Langtidsopphold	• Når skal flytting vurderes? • Rutiner og verktøy for oppfølging/kartlegging/utvikling av sykdom • Økt kompetanse om demens • Alternative måter å organisere dagen/utføre tjenesten på (eks. Manglerudhjemmet)
Aktiviteter i døgnbaserte enheter	• Sette aktiviteter ved Helsehuset i system; hele huset, avdelingsvis og opp mot den enkelte pasient • Avklare ansvarsforhold rundt arrangementer Eksempel på gode forslag til aktiviteter som kom frem gjennom workshop: • Musikkterapi • Forestillingens kraft • Rickshaw-sykler • Trimbingo • Trening, oppæring av ansatte v. fysioterapeuter • Terapidyr • Besøkshund/ institusjonshund • Aktivitetsvenn/ frivillige • Film fra nærmiljøet • Pubkveld • Frivilligkoordinator • Ta i bruk sansehagen /sanseområdet • Kartlegging av hvilke aktiviteter den enkelte liker • Gode rammer rundt måltid • Tilrettelagt fysisk aktivitet
Palliasjon	• Palliativ plan • Kompetanse om palliasjon

Kapittel 9: Brukergrupper med spesielle behov

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Kunnskap om utviklingshemming og demens være økt
- Det være utviklet rutiner for utredning og oppfølging av brukergrupper med spesielle behov

Sak	Tiltak
Personer med utviklingshemming	• Kompetansehevende tiltak, ABC • Rutiner for observasjon, kartlegging, utredning, oppfølging • Tilpasset tilbud ut fra behov, interesser og funksjonsnivå
Personer med minoritetsbakgrunn	• Kompetansehevende tiltak, • Rutiner for observasjon, kartlegging, utredning, oppfølging • Tilpasset tilbud ut fra behov, interesser og funksjonsnivå
Yngre personer med demens	• Kompetansehevende tiltak, • Rutiner for observasjon, kartlegging, utredning, oppfølging • Tilpasset tilbud ut fra behov, interesser og funksjonsnivå

Kapittel 10: Pårørendearbeid

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Pårørende vite hvor de kan henvende seg for informasjon, råd og veiledning
- Pårørende involveres i utforming av tjenestene til personen med demens i familien
- Pårørende bli sett og tatt på alvor, slik at belastning fanges opp på et tidlig tidspunkt
- Skal det være utarbeidet rutiner for systematisk dialog med pårørende

Sak	Tiltak
Pårørendeskole	• Videreføres annethvert år
Avlastningstilbud	• Tidlig kartlegging av avlastningsbehov • Variert og individuelt tilpasset avlastningstilbud
Individuell støtte og oppfølging	• Tilby pårørende samtaler med hukommelsesteamet/demenskoordinator • Utarbeide og implementere rutine for tidlig involvering av pårørende • Informasjonsmateriell • Rutine for dialog med pårørende i avdelingene • Opplæring av ansatte

Kapittel 11: Forskning, kunnskap og kompetanse

Mål:

Når demensplan for Rauma 2020-2025 er gjennomført, skal:

- Minst 2 personer med høgskoleutdanning ha begynt/ gjennomført med videreutdanning innen demens
- Minst 2 personer med helsefagarbeid ha begynt på/ gjennomført videreutdanning innen demens
- Alle som jobber med personer med demens ha begynt/gjennomført demensomsorgens ABC

Sak	Tiltak
Kompetanse i helse og omsorgstjenestene	• Videreføre Demensomsorgens ABC • ABC Musikk til personer med demens • ABC velferdsteknologi • E-læring i palliasjon til personer med demens • Opplæring palliativ plan • Legge til rette for høgskoleutdannede og helsefagarbeidere til å ta relevant videreutdanning • Vurdere behov for spesialkompetanse (Marte Meo, TID)
Kompetanse i helse og omsorgstjenestene – real kompetanse	• Implementere Personsentrert omsorg
Opplæring i kap 4A	• Gjennomføres lokalt på de enkelte arbeidsplasser årlig • Ta i bruk tilgjengelige e-læringsprogrammer